

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων

Εξεταζόμενο Μάθημα: **Αρχαία Προσανατολισμού, Ανθρωπιστικών Σπουδών**

Ημερομηνία: **11 Ιουνίου 2018**

Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

Διδαγμένο κείμενο

Μετάφραση

A.

Δικό μας έργο, λοιπόν, είναι είπα εγώ, εμείς οι ιδρυτές της πόλης και να αναγκάσουμε τις καλύτερες φύσεις να φτάσουν στο μάθημα (ή να επιδοθούν) το οποίο προηγουμένως παραδεχτήκαμε πως είναι το ανώτατο, να δουν δηλαδή το αγαθό και να ανέβουν εκείνη την ανηφορική οδό, και αφού ανέβουν, όταν το δουν αρκετά, να μην τους επιτρέπουμε αυτό που τώρα τους επιτρέπεται.

Ποιο πράγμα;

Το να μένουν συνεχώς, είπα εγώ, στον ίδιο τόπο και να μη θέλουν να κατέβουν πάλι κοντά σ' εκείνους τους δεσμώτες ούτε να συμμετέχουν και στους κόπους και στις τιμές (που έχουν θεσπιστεί) σ' εκείνους, είτε είναι ταπεινότερες είτε σπουδαιότερες.

Έπειτα, είπε (ενν. ο Γλαύκων), θα αδικήσουμε αυτούς (τους φιλοσόφους) και θα τους κάνουμε να ζουν χειρότερα, ενώ είναι δυνατόν αυτοί (να ζουν) καλύτερα;

B1. Στην Πλατωνική κοσμοθεωρία βασικό στοιχείο αποτελεί η αντίληψη για την ύπαρξη δύο κόσμων, του νοητού και του αισθητού (δυϊσμός). Η νοητή υπόσταση είναι η ιδέα, η οποία είναι ανώτερη από την υλική ύπαρξη και υπάρχει αιώνια, ενώ τα αισθητά πράγματα, τα φαινόμενα, δεν υπάρχουν. Στο νοητό κόσμο βρίσκονται οι ιδέες, οι οποίες είναι άυλες οντότητες, αναλλοίωτες, αιώνιες και οι μόνες αυθεντικές. Στην κορυφή της πυραμίδας των ιδεών βρίσκεται η ιδέα του Αγαθού.

Οι φράσεις που χρησιμοποιεί ο Πλάτων στο απόσπασμα για να χαρακτηρίσει το αγαθόν, την πορεία προς αυτό και την προσέγγισή του είναι:

α) «*ἀφικέσθαι πρὸς τό μάθημα ὃ ἐν τῷ πρόσθεν ἔφαμεν εἶναι μέγιστον*»
Κατά το Σωκράτη, η ιδέα του αγαθού ταυτίζεται με το «**μέγιστον μάθημα**» και είναι ένας

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

από τους βασικότερους όρους στο φιλοσοφικό σύστημα του Πλάτωνα. Ο Πλάτων δε δίνει έναν σαφή ορισμό του αγαθού, αλλά αρκούμενος σε ορισμένους υπαινιγμούς δηλώνει ότι για την κατάκτηση της αλήθειας και της γνώσης.

Αγαθόν πάντως είναι: α) το εἶναι και ό,τι διατηρεῖ το εἶναι· β) η τάξη, ο κόσμος και η ενότητα που διαπερνά και συνέχει την πολλαπλότητα· γ) ό,τι παρέχει την αλήθεια και την επιστήμη (Πολ. 509a). Η έκφραση αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν φαίνεται να δηλώνει την ύψιστη αρχή και την πηγή του όντος και της γνώσης. Βλ. Πολιτεία 508e: «Τοῦτο τοῖνυν τὸ τὴν ἀλήθειαν παρέχον τοῖς γινωσκομένοις καὶ τῷ γινώσκοντι τὴν δύναμιν ἀποδιδὸν τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέαν φάθι εἶναι». Πάντως ἤδη στην αρχαιότητα το Πλάτωνος ἀγαθὸν ἦταν παροιμιακὴ έκφραση για κάτι το ασαφές και σκοτεινό. Πρβλ. Ἄμφις (στον Διογ. Λαέρτιο III 27).

«ἤττον οἶδα τοῦτ' ἐγώ,

ὦ δέσποτ', ἢ τὸ Πλάτωνος ἀγαθόν».

(Μιλά προφανώς κάποιος δούλος και λέγει στον κύριό του: αὐτὸ το πράγμα το γνωρίζω λιγότερο από ό,τι γνωρίζω το Αγαθόν του Πλάτωνα, δηλαδή το σκοτεινό αὐτὸ φιλοσόφημα).

Το ἀγαθόν είναι το μέγιστον μάθημα, διότι είναι η ανώτερη από όλες τις ιδέες, ανεξάρτητη πηγή δημιουργίας όλων των Ἰδεών και των αισθητῶν, η δημιουργός αιτία και ο σκοπός ὄσων υπάρχουν, εφόσον όλα είναι κατώτερα από αὐτή· είναι ο τελικός σκοπός της γνώσης.

Η φιλοσοφική παιδεία των ἀρχόντων της Πολιτείας έχει ως επιστέγασμά της το «μέγιστον μάθημα», την ενόραση δηλαδή του Αγαθοῦ μέσα από τη Διαλεκτική. Η ενόραση του ἀγαθοῦ απαιτεῖ πρώτα απ' όλα «βέλτιστη φύση», εφόσον για τον Πλάτωνα η φύση παίζει καθοριστικό ρόλο στην εκλογή του ἀριστοῦ βίου, αλλά και την κατάλληλη παιδεία η οποία συμπληρώνει τη φύση.

Βάση της αγωγῆς των φυλάκων στον Πλάτωνα είναι η γυμναστική και η μουσική ως πρώτος κύκλος, οι μαθηματικές επιστήμες που θα ανοίξουν το δρόμο για τη διαλεκτική και τέλος ως κορωνίδα της εκπαίδευσης είναι η σπουδὴ της διαλεκτικῆς που οδηγεί στην ύψιστη μορφή γνώσης και στη θέαση του ἀγαθοῦ. Είναι φανερό λοιπόν, ότι το ἀγαθὸ κατά τον Πλάτωνα προορίζεται μόνο για τις βέλτιστες φύσεις, διότι είναι υπερβατικὴ πηγή, αλλά όχι κι εξωπραγματικὴ. Γι' αὐτὸ ο Πλάτων δηλώνει ότι είναι εφικτὴ γνώση (ἀφικέσθαι), απλῶς δεν μπορούν να ἔχουν εμπειρία αὐτῆς ὅλοι.

β) «ἰδεῖν τὸ ἀγαθόν»

Το Ἀγαθόν είναι ιδέα, είναι αντικείμενο ὄρασης των οφθαλμῶν της ψυχῆς, ὅπως με τους οφθαλμούς βλέπουμε τον Ἴλιο στον κόσμο των αισθήσεων (**εφικτὴ γνώση**). Το ἀγαθὸ είναι

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

εφικτή γνώση όπως δηλώνεται με τη χρήση των απαρεμφάτων «άφικέσθαι» και «ίδειν». Το αγαθό συλλαμβάνεται με άμεση θέαση και είναι μια διαδικασία άφατη, βαθύτατα προσωπική κι ελάχιστα μεταδιδόσιμη. Η θέαση του όμως θα δώσει στους φιλοσόφους - άρχοντες τις απόλαυση των πνευματικών ηδονών, οι οποίες είναι οι μόνες που διαρκούν, αλλά και την ικανότητα να οργανώσουν την Πολιτεία κατά τα πρότυπα της αρμονίας και της αλήθειας που γνώρισαν μέσω αυτού. Εξάλλου η θέαση του Αγαθού, της πηγής της αλήθειας, γίνεται μόνο με τη νόηση κι όχι με τις αισθήσεις, πράγμα που δείχνει πως οι άρχοντες έχουν ενισχύσει το λογιστικό μέρος της ψυχής που εκδηλώνεται με το νου και οδηγεί στη σοφία. Η σοφία, όμως, ως ικανότητα διακυβέρνησης, ανήκει μόνο στους φιλοσόφους - άρχοντες.

γ) «ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν»

Πολύ συχνά λέξεις που σημαίνουν το άνω και την ανάβαση χρησιμοποιούνται στον Πλάτωνα μεταφορικώς για να δηλώσουν την παιδεία και τη δυσκολία κατάκτησης αυτής, επειδή αυτή προϋποθέτει και φυσικές αρετές και προσωπικό αγώνα, επιμονή και προσήλωση στην ιδέα αυτή. (**επίπονη γνώση**). Η φράση λοιπόν αναφέρεται στο τέλος μιας ανοδικής και κοπιαστικής πορείας μόνο του ανθρώπου που έχει ικανή φύση να αντεπεξέλθει στις δυσκολίες.

Στην αλληγορία του σπηλαίου η ανοδική και κοπιαστική πορεία προς το αγαθό παρουσιάζεται με τέσσερις αναβαθμούς γνώσης. Ο πρώτος αναβαθμός της γνώσης («εικασία») αντιστοιχεί στις «εικόνες», στις σκιές που βλέπουν οι δεσμώτες στην αλληγορία του σπηλαίου. Ο δεύτερος («πίστις») αντιστοιχεί σε μια πρώτη αβέβαιη προεπιστημονική γνώση, στη γνώση των ίδιων των αισθήσεων κι όχι των δεδομένων τους, όπως της σκιάς τους, στη γνώση των «μᾶλλον ὄντων». Οι δεσμώτες σε επίπεδο αλληγορίας απελευθερώνονται από τα δεσμά, βλέπουν την τεχνητή φωτιά και τα πράγματα, των οποίων μέχρι τώρα έβλεπαν τη σκιά τους, φωτισμένα από το φως αυτής της φωτιάς. Ο τρίτος («διάνοια») αντιστοιχεί σε μια γνώση γενικών εννοιών και νοητών μορφών που μετέχουν περισσότερο στις Ιδέες και λιγότερο στα αισθητά όντα και ισοδυναμεί με τις ενέργειες του λογικού που στηρίζονται και σε ορατές μορφές. Ο τέταρτος, τέλος, αναβαθμός («νόηση ή επιστήμη») αντιστοιχεί στη γνώση του ανώτερου νοητού, της Ιδέας του αγαθού, και ισοδυναμεί με την καθαρή νόηση, τη σύλληψη του απόλυτου όντος («ὄντως ὄντος») μέσω της

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

διαλεκτικής. Οι απελευθερωμένοι δεσμώτες βλέπουν τα ίδια τα πράγματα / ουράνια σώματα που φωτίζονται από το φως του Ηλίου και τον ίδιο τον Ήλιο.(Θεωρητικός βίος)

B2.

α. Στο συγκεκριμένο χωρίο, Ο Σωκράτης αντικρούει την άποψη του Γλαύκωνα και του υπενθυμίζει ότι τελικός σκοπός του νόμου, τον οποίο προσωποποιεί, είναι η ευδαιμονία (**εὖ πράττειν**) όλης της πόλης και όχι μόνο μιας κοινωνικής ομάδας, παρουσιάζοντας έτσι τον εξαναγκασμό των φιλοσόφων ως επιταγή του νόμου. Φαίνεται πως ο Σωκράτης βλέπει το δίκαιο από τη σκοπιά του συλλογικού συμφέροντος και εκφράζει κοινωνιοκεντρικές αντιλήψεις για την πολιτική οργάνωση της πόλης - κράτους. Πιστεύει ότι δεν πρέπει να απασχολήσει τους φιλοσόφους το θέμα των καλύτερων ή χειρότερων συνθηκών ζωής, αλλά το πώς αυτοί θα συνεισφέρουν στην πόλη. Έτσι, στην ένσταση του Γλαύκωνα απαντά προβάλλοντας το γενικό καλό της πολιτικά οργανωμένης κοινότητας ως αγαθό επιβαλλόμενο από τον νόμο.

β. Ο νόμος είναι ένας γραπτός κανόνας που θεσπίζεται από το κράτος και ρυθμίζει τις σχέσεις των πολιτών μεταξύ τους και προς το κράτος με στόχο την ομαλή συμβίωση των ανθρώπων και την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας. Οι νόμοι, επειδή επιβάλλονται με τον καταναγκασμό και η τήρησή τους είναι υποχρεωτική, οπωσδήποτε περιορίζουν την ελευθερία του ανθρώπου, παράλληλα όμως την κατοχυρώνουν και την προασπίζουν με τους περιορισμούς που επιβάλλουν στους άλλους, δημιουργώντας μάλιστα και αντίστοιχα δικαιώματα. Ο στόχος του νόμου κρίνεται δημοκρατικός, εφόσον αφορά στην επικράτηση της δικαιοσύνης ως προϋπόθεσης εξασφάλισης του κοινού συμφέροντος. Στην ιδεώδη πολιτεία του Πλάτωνα ο νόμος προσωποποιείται αλλά φυσικά δεν παύει να είναι ανεπηρέαστος από προσωπικές συμπάθειες και αντιπάθειες («ού μέλει νόμω», «μηχανᾶται», «συναρμόττων», «ποιῶν», «αὐτός ἐμποιῶν», «οὐχ ἵνα ἀφιῆῃ», «ἀλλ' ἵνα αὐτοῖς καταχρῆται»). Δίνεται η εντύπωση ενός προσώπου που με τη στάση, τις ενέργειες, τις αρμοδιότητες και γενικά με το κύρος και την ισχύ του γίνεται ο κύριος ρυθμιστής των λειτουργιών του κράτους και των ενεργειών των πολιτών, ο κυβερνήτης, η ψυχή της πολιτείας.

Ο Σωκράτης απαντώντας στην ένσταση του Γλαύκωνα προσωποποιεί το νόμο και του αποδίδει τρεις βασικές λειτουργίες, ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός του θεωρητικού

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

οικοδομήματος της πολιτείας που δεν είναι άλλος από την ευδαιμονία όχι μιας κοινωνικής ομάδας, αλλά ολόκληρης της πόλης. Η ηθική αναγκαιότητα υποχρεώνει το φιλόσοφο να περάσει από την ευτυχία του θεωρητικού βίου στον ενεργητικό βίο της πολιτικής ζωής.

Με τρεις τροπικές μετοχές σε χρόνο ενεστώτα που δηλώνουν διάρκεια προσπαθεί να καταδείξει τη λειτουργία και το στόχο του νόμου:

α) συναρμόττων τούς πολίτας πειθοῖ τε καί ἀνάγκη (κοινωνική λειτουργία νόμου):

Η λειτουργία του νόμου αποσκοπεί στην αρμονική συμβίωση των πολιτών, η οποία είναι αποτέλεσμα της αρμονίας των μερών της ψυχής, δηλαδή της υποταγής του κατώτερου μέρους της ψυχής στο ανώτερο. Και στην περίπτωση που ο πολίτης δεν μπορεί να οριοθετήσει τη συμπεριφορά του πρέπει να συμμορφωθεί στις υποδείξεις του εμπειρότερου, του σωφρονέστερου, του σοφότερου. Ο νόμος, λοιπόν, πρέπει να πείσει τους πολίτες να υπακούουν σε αυτόν εφαρμόζοντας την πειθώ και τη βία. Γι' αυτό ο άριστος νομοθέτης συνδυάζει την πειθώ με τη βία που αφορά τον άπειρον παιδείας όχλον. Ο νόμος δηλαδή δε χρησιμοποιεί τα ίδια μέσα για όλες τις κοινωνικές τάξεις κι αυτό δικαιολογείται ως εξής:

Η πειθώ, η χρήση δηλαδή λογικών επιχειρημάτων και η προβολή υγιών προτύπων μέσω της παιδείας, στοχεύει στην εκούσια υποταγή των πολιτών στις επιταγές του νόμου και στη συνειδητοποίηση ότι προέχει το κοινωνικό συμφέρον. Η μέθοδος αυτή αφορά κυρίως τους πεπαιδευμένους.

Η βία, από την άλλη, είναι κατάλληλο μέσο για να αναγκάσει μέσω των κυρώσεων τους απαιδευτούς να εναρμονίσουν τη συμπεριφορά τους με το κοινωνικό καλό, εφόσον αυτοί λόγω έλλειψης γνώσης και κυριαρχίας του επιθυμητικού μέρους στην ψυχή τους, δεν πείθονται και άρα δεν μπορούν να προτάξουν το κοινό συμφέρον.

Ο καταναγκασμός προέρχεται από το νόμο και δεν επιβάλλεται τυραννικά ούτε από την μία κοινωνική τάξη σε βάρος της άλλης. Οι πολίτες οφείλουν υπακοή στους φιλοσόφους, έστω και με τη βία, γιατί αυτοί ενσαρκώνουν το νόμο. Αλλά και για την ανώτερη τάξη υπάρχουν αυστηροί περιορισμοί (ζωή πειθαρχημένη και λιτή, δεν έχουν ούτε περιουσία ούτε θα κτίζουν μεγάλες και ωραίες κατοικίες ούτε θα διαθέτουν χρήματα ούτε θα φιλοξενούν γνωστούς και φίλους) και ηθικός εξαναγκασμός να συνδυάσουν της ευτυχία του θεωρητικού με τον πρακτικό πολιτικό βίο. Όλοι οι πολίτες είναι υποχρεωμένοι να υπακούουν στο νόμο, για να προσφέρουν στην πόλη το μέγιστο δυνατό.

β) ποιῶν μεταδιδόναι τὰς ὠφελείας ... ὠφελεῖν (οικονομική λειτουργία νόμου):

Ἡ πόλις οἰκίζεται ἐπειδὴ κανεῖς δὲν εἶναι αὐτάρκης παρὰ πολλῶν ἐνδεῆς. Ὁ καταμερισμὸς λοιπὸν τῆς ἐργασίας προσπορίζει οἰκονομικὰ ὀφέλη πρὸς ὅλα τὰ μέλη τῆς κοινῆς με ἀποτέλεσμα τὸ ἄτομο, φύσει ἐνδεὲς ὄν, νὰ καλύπτει στὰ πλαίσια τῆς πόλεως τὴν ἐμφυτὴ ἀνεπάρκειά του. Ὁ νόμος λοιπὸν κατοχυρώνει μίαν ἀπὸ τὶς βασικὰς ἰδρυτικὰς ἀρχὰς τῆς πόλεως καὶ ἐγγυάται τὴν αὐτάρκειαν τοῦ ἀνθρώπου μέσα ἀπὸ τὸν ὀρθὸν καταμερισμὸν ρόλων. Κι αὐτὸ γιὰτὶ κατανέμει ἐργασίας τοῖς πολίταις με βάση αὐτὸ γιὰ τὸ ὁποῖον εἶναι πλασμένοι καὶ καταλλήλως ἐκπαιδευμένοι, δηλαδὴ με βάση τὶς πραγματικὰς τοὺς ἰκανότητες, ὥστε ὁ καθένας νὰ προσφέρει γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ τὸ μέγιστον δυνατὸ. Ἔτσι καλλιεργούνται ἀνάμεσα τοῖς πολίταις σχέσεις συνεργασίας, ἀλληλοβοήθειας, ἀλληλοπροσφοράς καὶ ἀλληλεγγύης, κάτι ποὺ ὁδηγεῖ στὴν ἀξιοκρατία καὶ στὸ συνακόλουθον ἀλληλοσεβασμὸν καὶ στὸ αἶσθημα δικαιοσύνης καὶ τελικὰ στὸ σύνδεσμον τῶν πολιτῶν καὶ στὴν ἐνότητα τῆς πόλεως.

γ) καὶ ἐμποιῶν ... σύνδεσμον τῆς πόλεως (παιδαγωγική-πολιτική λειτουργία νόμου):

Ὁ νόμος διαπλάθει ἀνθρώπους ἰκανοὺς νὰ διατηροῦν τὴν συνοχὴν τῆς πόλεως ὑπαγάγοντας τὴν ἀτομικὴν ἐπιθυμίαν στὴν πολιτικὴν εὐταξίαν. Γι' αὐτὸ περιορίζει τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν, τιθασεύει τὸ βουλευτικὸν στὸ λογιστικὸν, καλλιεργεῖ τὴν κοινωνικὴν συνείδησιν καὶ, ἐπομένως, δένει μαζί σε μίαν ἐνότητα τὴν πόλιν λειτουργώντας ὡς βοηθός («νόμος ὁ βοηθῶν ἔστω τῷ τῆς πόλεως ξυνδέσμῳ μετὰ θεῶν»). Ἔτσι, ὁ πολίτης δὲν ἔχει ἀτομοκεντρικὴν συμπεριφοράν, δηλαδὴ δὲν κάνει ἀνεξέλεγκτα ὅ,τι θέλει, δὲ λειτουργεῖ ἀποκλειστικὰ ὡς ἄτομον, ἀλλὰ ἀντίθετα ἡ παρουσία καὶ ἡ δράσις του ἔχουν κοινωνιοκεντρικὸν χαρακτῆρα, ἐφόσον δὲν ἐνδιαφέρεται μόνον γιὰ τὸ ἄτομον του καὶ θέλει νὰ προσφέρει καὶ τοῖς ἄλλοις ἔχοντας κατὰ νοῦν ὅτι ἡ πόλις εἶναι ἓνα ὀργανωμένον σύνολον καὶ ὅτι ἡ συνύπαρξις προϋποθέτει σε ὁποιαδήποτε περίπτωσιν κάποιους ὀργανικοὺς δεσμοὺς μετὰξὺ τῶν μελῶν.

B3.

1. Δικαιοσύνη εἶναι ἡ ἐντιμότης στὶς συναλλαγὰς σύμφωνα με τὸν **Κέφαλον**.
2. Ὁ δεῦτερος κύκλος ἐκπαίδευσης τῶν φυλάκων δὲν περιλαμβάνει **τὸν χορὸν**.
3. Τὸ πρῶτον ταξίδιον τοῦ Πλάτωνος στὶς Συρακούσας εἶχε δραματικὰς ἐξελίξεις, γιὰτὶ **ἐκδιώχθηκε κακὴν κακῶς ἀπὸ τὸ νησί**.
4. Οἱ φύλακες ἐπίκουροι **ἐπωμίζονται στρατιωτικὰ καὶ διοικητικὰ καθήκοντα**.
5. Ὅταν ὁ κακούργος κηφήνας ἀναλάβει με τὴν βοήθειαν τοῦ Δήμου τὴν ἐξουσίαν, ἐγκαθιστὰ **τὴν Τυραννίδα**.

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

B4.α.

ἀφικέσθαι : ανικανοποίητος

εἶπον : ρήμα

ιδεῖν : ιδέα

μεταδιδόναι : παράδοση

B4.β.

Οι πολίτες στα δημοκρατικά πολιτεύματα απολαμβάνουν τα **αγαθά** που προσφέρουν η ελευθερία και η ισότητα.

Η δυσάρεστη αίσθηση του **πόνου** τον ανάγκασε να οδηγηθεί εσπευσμένα στο νοσοκομείο.

Κατά τον Αριστοτέλη οι έξεις γίνονται η πηγή και των αντίστοιχων ενεργειών κι έτσι δημιουργείται ένα **φαύλος** κύκλος.

Γ. Αδίδακτο κείμενο

Γ1. Μετάφραση

Η ρητορική είναι ανάλογη με τη διαλεκτική· γιατί και οι δύο ασχολούνται με τέτοια θέματα τα οποία, κατά κάποιον τρόπο, ανήκουν στις γνώσεις όλων γενικά των ανθρώπων και καμία επιστήμη δεν είναι διακριτή. Γι' αυτό και όλοι, κατά κάποιον τρόπο, ασκούν και τις δύο· πράγματι, όλοι, μέχρι κάποιο βαθμό, επιχειρούν και να ασκούν κριτική και να εκθέτουν ένα επιχείρημα και να υπερασπίζονται τον εαυτό τους και να διατυπώνουν κατηγορίες. Άλλοι, βέβαια, από τους πιο πολλούς τα κάνουν αυτά τυχαία, άλλοι, όμως, από συνήθεια ως αποτέλεσμα άσκησης. Επειδή, όμως, και με τους δύο τρόπους ενδέχεται (εν. να γίνονται αυτά), είναι φανερό ότι μπορούν (εν. οι άνθρωποι) να τα κάνουν τα ίδια και με μια συγκεκριμένη μέθοδο· πράγματι, για ποιο λόγο πετυχαίνουν κάποιοι από συνήθεια και κάποιοι από τύχη, την αιτία αυτού είναι ενδεχόμενο να τη διερευνήσουμε, όμως, όλοι μπορούν να συμφωνήσουν ότι η τέτοιου είδους διερεύνηση είναι έργο κάποιας τέχνης.

Γ2α.

ἀφωρισμένης : ἀφωρίσθη

ὑπέχειν : ὑπόσχες

πολλῶν : ταῖς πλείσταις

δρῶσιν : τῶν δρώντων

Μεθοδικό Φροντιστήριο

Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Αργυρούπολη, Τηλ: 210 99 40 999

Δ. Γούναρη 201, Γλυφάδα, Τηλ: 210 96 36 300

Ελ. Βενιζέλου 45 Ν.Σμύρνη, 210 93 10 320

www.methodiko.net

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

Γ2β.

«τά [...] τοιαῦτα [...] πᾶς ἂν ὁμολογήσαι (ὁμολογήσειεν) τεχνῶν ἔργα [...]».

Γ3.α.

τῆ διαλεκτικῆ: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός ως δοτική αντικειμενική στο "ἀντίστροφος"

ἐξετάζειν: [(ονοματικό ἀναρθρο) τελικό ἀπαρέμφατο ως αντικείμενο στο ρήμα "ἐγχειροῦσιν". (Υποκείμενο: πάντες, σχέση ταυτοπροσωπίας).

θεωρεῖν: [(ονοματικό ἀναρθρο) τελικό ἀπαρέμφατο ως υποκείμενο στο ἀπρόσωπο ρήμα "ἐνδέχεται". (εννοούμενο υποκείμενο: ἡμᾶς, σχέση ἀναγκαστικῆς ετεροπροσωπίας λόγω ἀπρόσωπης σύνταξης).

ἔργον: ἀπλό κατηγορούμενο που ἀναφέρεται στο υποκείμενο "τό τοιοῦτον" μέσω του συνδετικῆς ρηματικῆς τύπου "εἶναι".

Γ3.β.

«Ἐπεὶ δ' ἀμφοτέρως ἐνδέχεται»:

εἶδος πρότασης: δευτερεύουσα ἐπιρρηματικὴ αιτιολογικὴ πρόταση, κρίσεως

εκφορά: ἐκφέρεται με ἀπλή ὀριστικὴ που ἐκφράζει πραγματικό- βέβαιο, ἐπειδὴ ἐξαρτάται ἀπὸ ρήμα ἀρκτικῆς χρόνου «δῆλόν (έστι)».

Γ3.γ.

τῶν πολλῶν: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός ως γενικὴ διαιρετικὴ στο "οἱ μὲν"

εἰκῆ: δοτικοφανὲς ἐπίρρημα τρόπου ως ἐπιρρηματικός προσδιορισμός στο ρήμα "δρῶσιν"

ταῦτα: σύστοιχο ἀντικείμενο στο ρήμα "δρῶσιν" (με πλήρη μορφή: ταύτας δράσεις ἢ ταῦτα δράματα)

διὰ συνήθειαν: ἐπιρρηματικός ἐμπρόθετος προσδιορισμός αἰτίας στο ρήμα "δρῶσιν"

Επιμέλεια: Αναστασάκη Γεωργία, Βελντέ Μαρία

Ευχόμαστε καλὰ ἀποτελέσματα!

Για τὴν εὔστοχη Συμπλήρωση του Μηχανογραφικῆς Δελτίου συμβουλευτεῖτε τὴν νέα ἐκδοση του Οδηγῆς Σπουδῶν: «ΣΠΟΥΔΕΣ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ 2017».

Όλες οἱ ἀπαραίτητες πληροφορίες για τὴς Σχολές, τὴς Σπουδές και τὰ Επαγγέλματα!

Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του ΜΕΘΟΔΙΚΟΥ: www.methodiko.net

Μεθοδικὸ Φροντιστήριο

Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Ἀργυρούπολη, Τηλ: 210 99 40 999

Δ. Γούναρη 201, Γλυφάδα, Τηλ: 210 96 36 300

Ελ. Βενιζέλου 45 Ν.Σμύρνη, 210 93 10 320

www.methodiko.net